

► Verslag van de vergadering

24 mei 2017

Wergroep Verkiezingen – Vlaanderen

Aanwezig:

Marian Verbeeck (VVSG), Ingrid Van Nuffelen (Leuven), Kris Torfs (Leuven/VLVABBS), Inge De Belser (Wielsbeke), Ine Brullot (Dilsen Stokkem) Evy Demiddelaer (FOD Buitenlandse Zaken), Régis Trannoy, David, Vincent

Afwezig: Jan De Ridder (Aalst), Inge De Belser (Wielsbeke),

Doel van de werkgroep

Enerzijds de gemeenten informeren over verkiezingsgerelateerde projecten binnen de Dienst Verkiezingen. Anderzijds wil de Dienst Verkiezingen weten wat er leeft bij de gemeenten.

Wet van 17 november 2016 - tot wijziging van het Kieswetboek en de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement

- ⇒ Vereenvoudiging van de stemming van de Belgen in het buitenland voor de Kamer
  - Wijziging van inschrijvingsprocedure:
    - De kiezers worden ingeschreven op de kiezerslijsten van de beroepsconsulaten.
    - + Consulaire posten gaan convocaties versturen = verlichting voor de gemeenten
    - Wat gemeenten nog wel moeten doen:
      - Bewaren van volmacht formulieren
      - De kiezers die persoonlijk of bij volmacht **in de gemeenten** stemmen inschrijven op de lijsten.
    - Aanhechtingscriteria zijn aangepast en twee nieuwe toegevoegd
- ⇒ Uitbreiding van stemrecht voor Europees parlement voor Belgen buiten de EU:
  - (Belgen in een EU land mogen ook opteren om te kiezen voor Europees parlement in hun land van verblijf).
  - Zelfde aanhechtingscriteria als voor kamer. Moet gelijk zijn voor de twee verkiezingen.
  - Zelfde 5 stemwijzen. De gekozen stemwijze moet identiek zijn
- ⇒ Versturen van de kiezerslijsten naar de gouverneur:
  - Voorheen werden de kiezerslijsten op papier naar de gouverneur gestuurd = veel werk, veel papier nodig
  - Dit zal nu elektronisch kunnen gebeuren, en moet niet meer per papier worden verstuurd = vereenvoudiging voor gemeente.
  - Bovendien zullen enkel de gegevens nodig voor controle door de gouverneur worden doorgestuurd (dus niet de hele lijst met alle namen, maar het aantal kiezers per bureau)

Opmerking: Er wordt gewerkt aan een **bijzondere** wet i.v.m. de uitbreiding van stemrecht van Belgen in het buitenland voor de regionale parlementen, maar deze wet moet nog worden gestemd.

Nieuw wetsontwerp

N.a.v ervaringen in 2014 worden aan andere wijzigingen van de kieswetgeving gewerkt.

Deze wijzigingen omvatten aanpassingen voor verkiezingen voor Europees parlement, voor Kamer, voor regionale parlementen

- ⇒ O.a.: de verkiezingsagenda/ kalender voor de Europese verkiezingen zal in overeenstemming worden gebracht met die van de kamer en regionale parlementen.
Dit is eenvoudiger en bovendien is er zo meer tijd voor opmaken van kiezerslijsten, neerleggen van kandidatenlijsten
- ⇒ Aanpassing van kieskringen: ten gevolge van een arrest van RvS ivm Waalse kieskringen, maar ook ten gevolge van Vlaamse gemeenten die fusioneren.

Digitale verspreiding van verkiezingsuitslagen: ontwikkeling van een nieuwe toepassing, in samenwerking met de regio's

= MARTINE (MAnagement, RegistratIon, TransmIssion of INformation and results about Elections).

In samenwerking met de regio's.

Een nieuw systeem voor het:

- ⇒ Elektronisch inzamelen van kandidatenlijsten (=lijst online aanmaken, digitaal ondertekenen en doorsturen) wijze van ondertekenen kan deels elektronisch, deels op papier
- ⇒ Transmissie van resultaten en berekening van zetelverdeling en de aanwijzing van gekozenen

Zal gebruikt worden voor gemeenteraadsverkiezingen in 2018 en voor de verkiezingen in 2019.

Gemeenteraadsverkiezingen 2018 - inschrijving van burgers van vreemde origine

- Nieuwe circulaire
- Voorlopig heeft Brexit geen invloed
- Het is belangrijk dat de gemeenten op dat moment de Europese burgers ook informeren + inschrijven voor de Europese verkiezingen.

Elektronische stemmen – stand van zaken

- ⇒ Elektronische Klep: naar aanleiding van opmerkingen door het “college van deskundigen” zal de klep op de stembus elektronisch werken.
- ⇒ Audiomodule: er wordt een proefproject ontwikkeld, zodat elektronisch stemmen toegankelijker wordt voor blinden en slechtzienden. Dit proefproject zal in 2018/2019 enkel in een heel beperkt aantal gemeenten plaats vinden.
- ⇒ Procedure voor stemming per volmacht zal worden gewijzigd: iemand met een volmacht zal eerst één stemkaart krijgen en pas nadat zijn/haar stem is gescand een twee stemkaart.
- ⇒ Handmatig scanner zal wel worden gebruikt in 2019.
- ⇒ Uitbreiding naar alle 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en alle 9 Duitstalige gemeenten.

BPost - presentiegelden

Bpost wil proces digitaliseren. Voorzitters zouden via een ‘captatiescherm’ de nodige informatie per internet kunnen doorgeven.

Dit zou thuis na stemming kunnen gebeuren, of in een telbureau of een kantonhoofdbureau. Maar proces is nog in ontwikkeling.

Archivering van verkiezingsdocumenten

Dienst Verkiezingen werkt samen met het archief van de Kamer van volksvertegenwoordigers om instructies rond het versturen van documenten/PVs/... na het afsluiten van de stemverrichtingen te verduidelijken.

Vragen/antwoorden/andere punten

- Het is belangrijk dat data van verkiezingen tijdig gekend zijn, dit vergemakkelijkt de organisatie. De verkiezingen vallen samen met de verkiezingen voor het Europees Parlement. Deze datum wordt vastgelegd door de Europese Raad, ongeveer een jaar op voorhand.
- Vraag ivm opleidingen: Deze moeten tijdig worden georganiseerd en het is belangrijk om de verschillen met de gemeenteraadsverkiezingen te benadrukken
- Enveloppes: gemeenten willen betere enveloppes – maar wie zorgt hiervoor?
- BPost: er blijven problemen met verzending van oproepingsbrieven. Veel kiezers komen een duplicaat vragen en Be Post stuurt soms tot een jaar na verkiezingen de oproepingsbrieven terug. Aanbevelingen aan BPost: geen oproepingsbrieven versturen op de dag dat reclame wordt gepost
- Er wordt gevraagd of er minder info op een convocatie kan
- Kan Vlaanderen RRN-comite bijwonen?